Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 253 (5346).
27 ДЕКАБРЬ
ЖУМА
1974 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1975 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

1-модда. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган 1975 йилги Давлат плани Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет ва бошқа доимий комиссиялари киритган тузатишларни ҳисобга олган ҳолда маъқуллансин.

2-модда. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1975 йилги Давлат планининг қуйидаги асосий кўрсаткичлари тасдиқлансин:

(1974 йилга нисбатан ўсиш, процент ҳисобида).

Ҳосил қилинадиган миллий даромад	6.9 процент
Саноат маҳсулоти	5,7 процент
Давлат капитал маблағлари (Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарамоғидаги хўжаликлар бўйича)	5,4 процент
Умум фойдаланадиган автомобиль транспортининг юк обороти	6,9 процент
Иш ҳақи фонди (республикага бўйсунувчи хўжаликларда)	5,7 процент
Саноат фаолиятидан келадиган фойда (республикага бўйсунувчи хўжаликларда)	6,8 процент
Давлат ва кооператив савдоси чакана товар обороти	7,1 процент

3-модда. 1974 йилдагига нисбатан 1975 йилда қуйидагиларни кўпайтириш таъминлансин:

Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадлар	3,7 процент
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш	11,7 процент
Давлат бюджетидан таъминланадиган мактабгача тарбия муассасаларидаги болалар сони	6,6 процент
Куни узайтирилган мактаблар ва группалардаги ўқувчилар сони	5,2 процент
Ҳунар-техника ўқув юртларига қабул қилинадиган ўқувчилар сони	27,1 процент
Ўрта махсус ўқув юртларининг кундузги бўлимларига қабул қилинадиган ўқувчилар сони	5.3 процент
Олий ўқув юртларининг кундузги бўлимларига қабул қилинадиган студентлар сони	9,4 процент
Касалхоналардаги ўринлар сони	3,7 процент

1975 йилда давлат капитал маблағлари ва ўй-жой қуриш кооперативлари маблағлари ҳисобига умумий саҳни 1926 минг кв. м. ҳажмида уй-жойлар қурилсин.

4-модда. КПСС XXIV съезди Директиваларига «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган Давлат беш йиллик плани тўғрисида»ги СССР Қонунига ҳамда «Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган Давлат беш йиллик плани тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунига асосан, Ўзбекистон ССР аҳолисининг моддий ва маданий турмуш даражасини янада юксалтириш юзасидан 1975 йилда тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш Ўзбекистон ССР Министрлар Советига топширилсин.

5-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги Давлат плани юзасидан Ўзбекистон ССР План-бюджет ва бошқа доимий комиссиялари хулосасида баён қилинган таклиф ва мулоҳазаларни, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлисларида депутатлар томонидан киритилган таклиф ва айтилган мулоҳазаларни кўриб чиқиш ҳамда улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

26 декабрь, 1974 йил. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 1975 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

1-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги Давлат бюджети Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет ва тармоқ комиссиялари киритган тузатишларни ҳисобга олган ҳолда даромадлар ва харажатлар бўйича жами 4.172.666 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетида давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотларидан олинадиган даромадларнинг — оборот солиғи, ишлаб чиқариш фондлари учун олинадиган ҳақ, рўйхатга олинган тўловлар, фойдадан ажратмалар, даромад солиғи ва социалистик хўжаликдан келадиган бошқа даромадларнинг умумий суммаси 3.531.664 минг сўм миқдорида белгилансин.

3-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетида халқ хўжалигини — оғир саноат, қурилиш индустрияси, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати, қишлоқ хўжалиги, транспорт, уй-жой ва коммунал хўжаликни ҳамда халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришни маблағ билан таъминлаш харажатларининг умумий суммаси 1.918.055 минг сўм миқдорида белгилансин.

4-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетида социал-маданий тадбирларга — умумий таълим мактаблари, техникумлар, олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот муассасалари, ҳунар-техника ўқув юртлари, кутубхоналар, клублар, театрлар, матбуот, радио эшиттиришга ҳамда маориф ва маданият соҳасидаги бошқа тадбирларга; касалхоналар, болалар яслилари, санаторийларга ва соғлиқни сақлаш ҳамда физкультура соҳасидаги бошқа муассасаларга; пенсия ва нафақалар тўлашга ажратиладиган маблағларнинг умумий суммаси 2.126.770 минг сўм миқдорида белгилансин.

5-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетида давлат ҳокимияти органлари ва давлат идора органлари ҳамда судларнинг харажатларини таъминлаш учун ажратиладиган маблағлар 51,121 минг сўм миқдорида белгилансин.

6-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги республика бюджети даромадлар ва харажатлар бўйича 3.965.316 минг сўм миқдорида тасдиқланиб, бунда маҳаллий бюджетларга 1.381.626 минг сўм миқдорида ўтказиладиган маблағлар ҳам ҳисобга олинсин.

7-модда. Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг 1975 йилги Давлат бюджети ва областлар ҳамда Тошкент шаҳрининг 1975 йилги маҳаллий бюджетлари даромадлар ва харажатлар бўйича 1.582.521 минг сўм миқдорида белгилансин. Шу жумладан, бу маблағ қуйидагича тақсимлансин:

(минг сўм ҳисобида)

Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси	136.573
Андижон области	117.842
Бухоро области	106.330
Жиззах области	45.218
Қашқадаре области	95.849
Наманган области	97·157
Самарқанд области	152,784
Сурхондарё области	84.199
Сирдарё области	47·919
Тошкент области	174.946
Фарғона области	153.544
Хоразм области	68.319
Тошкент шаҳри	301.841

8-модда. Умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Давлат бюджетига ҳамда областлар ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетларига ажратмалар 1975 йил учун қуйидаги миқдорларда тасдиқлансин:

а) оборот солиғи тушумларидан: Қорақалпоғистон АССРга — 100 процент, Андижон областига — 81,9 процент, Бухоро областига — 42,5 процент, Жиззах областига — 100 процент, Қашқадарё областига — 86,2 процент, Наманган областига — 74,0 процент, Самарқанд областига—32.0 процент, Сурхондарё областига — 88,8 процент, Сирдарё областига — 50,5 процент, Тошкент областига 69,3 процент, Фарғона областига 59,0 процент, Хоразм областига — 67,0 процент, Тошкент шаҳрига— 29,2 процент;

б) колхозлардан олинадиган даромад солиғидан, қишлоқ хўжалик солиғидан, СССРнинг бўйдоқ, ёлғиз ва кам оилали гражданларидан олинадиган солиқдан, ўрмонлардан келадиган даромаддан ва пулбуюм лотореяси тушумларидан — 100 процент;

в) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан: Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Қашқадарё, Сурхондарё, Сирдарё ва Тошкент областларига 100 процентдан, Андижон, Бухоро, Наманган, Самарқанд ва Хоразм областларига —80 процентдан, Фарғона областига 60 процент ва Тошкент шаҳрига —10 процент;

г) «Узсельхозтехника» бирлашмасига ва Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига қарашли корхоналар ҳамда ташкилотларнинг асосий ишлаб чиқариш фондлари ва нормалаштириладиган оборот маблағлари учун фойдалардан бюджетга тўланадиган ҳақдан —50 процент миқдорида.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги Давлат планида кўзда тутилган тадбирларни маблағ билан таъминлаш учун 1975 йилда республика бюджети маблағларидан Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Давлат бюджетига 23.179 минг сўм, Жиззах области бюджетига 7.082 минг сўм миқдорида пул ажратилсин.

9-модда. 1975 йилда Ўзбекистон ССР республика бюджети бўйича касса оборотидаги нақд пул 34.300 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

10-модда. 1975 йилда Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Давлат бюджети ҳамда областлар ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетлари бўйича касса оборотидаги нақд пул 57.900 минг сўм миқдорида белгилансин. Шу жумладан, бу маблағ қуйидагича тақсимлансин:

(минг сўм ҳисобида).

Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси	4.500
Андижон области	4.700
Бухоро области	4.100
Жиззах области	1.900
Қашқадарё области	3.900
Наманган области	3.700
Самарқанд области	5.900
Сурхондарё области	3.500
Сирдарё области	1.900
Тошкент области	6.700
Фарғона области	5.600
Хоразм области	2.700
Тошкент шаҳри	8.800

11-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги Давлат бюджети юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет ва тармоқ комиссиялари хулосасида баён қилинган таклиф ва мулоҳазаларни, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлисларида депутатлар томонидан киритилган таклифлар ва мулоҳазаларни кўриб чиқиш ҳамда улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

26 декабрь, 1974 йил. Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлислари тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг саккизинчи сессияси 26 декабрда Тошкентда ўз ишини давом эттирди.

Эрталаб соат 10 да Олий Советнинг учинчи мажлиси бошланди. Бу мажлисни Олий Совет Раисининг ўринбосари депутат С. ЕСИМОВ очди. Мажлисда сессия кун тартибидаги дастлабки икки масала юзасидан—Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани ва давлат бюджети тўғрисида музокаралар давом этди. Музокараларда депутатлардан Ғ. Н. НАЖИМОВ (169-Бўстон сайлов округи), Ҳ. ЭРГАШЕВА (123-Чинобод сайлов округи), М. ШЕРБЎТАЕВ (368-Арсив сайлов округи), В. В. КОРНИЕНКО (11-Красний Восток сайлов округи) сўзга чиқдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси депутат Қ. А. АҲМЕДОВ якунловчи нутқ сўзлади.

Ўзбекистон ССР молия министри депутат В. МУРОДХЎЖАЕВнинг ҳам якунловчи нутқи тингланди.

Олий Совет Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани тўғрисидаги қонунни бир овоздан қабул қилди.

Депутатлар Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги давлат плани тўғрисидаги қонунни бир овоздан қабул қилдилар.

Сессияда Ўзбекистон ССР совхозлар министри Е. Т. ТАСАНБОЕВ ва Ўзбекистон ССР Госстройи раиси А. Т. ШАХОВ депутатларнинг саволларига жавоб бердилар.

Олий Совет депутатларнинг саволларига берилган жавоблар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Депутатлар сессия кун тартибидаги учинчи масалани—Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги масалани қараб чиқдилар. Улар шу ҳақда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат Ҳ. М. ПУЛАТОВАнинг докладини тингладилар.

Олий Совет ўз муҳокамасига тақдим этилган фармонларни тасдиқлади, тегишли қонун ва қарорларни қабул қилди.

Мажлисда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун кураш йўлидаги социалистик мусобақада эришилган муваффақиятлар тўғрисида меҳнаткашларнинг бир қанча коллективларидан олинган рапортлар ўқиб берилди.

Шу билан саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг саккизинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДЕПУТАТЛАРИ Ч. АЛМАТОВ БИЛАН М. ФУЗАЙЛОВА САВОЛИГА ЎЗБЕКИСТОН ССР СОВХОЗЛАР МИНИСТРИ ЎРТОҚ Е. Т. ТАСАНБОЕВ ЖАВОБИ ЮЗАСИДАН

Ўзбекистон ССР Олий Совети Ўзбекистон ССР Олий Советининг «Чорва туёғини кўпайтириш ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш юзасидан беш йиллик план топшириқларининг бажарилиши тўғрисида» 1973 йил 28 июндаги қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисида депутатлардан Ч. Алматов билан М. Фузайлованинг саволига Ўзбекистон ССР совхозлар министри ўртоқ Е. Т. Тасанбоевнинг жавобини тинглаб, қайд қиладики, республика министрлиги, трестлари ва совхозларнинг коллективлари партия ташкилотларининг раҳбарлигида чорвачиликни ривожлантришда ва унинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида муайян муваффақиятларга эришдилар.

Қорамол, қўй, чўчқа ва паррандаларни кўпайтириш планлари бажарилмоқда. Давлатга қоракўл тери, гўшт, сут ва тухум сотиш юзасидан беш йилликнинг тўрт йили учун белгиланган топшириқлар ошириб бажарилди. Чорва ва парранда маҳсулдорлиги ошиб бормоқда. Озуқа базасининг яхшиланганлиги, молхоналарнинг етарли эканлиги, ем-хашак тайёрлашдаги ва чорвани парвариш қилишдаги сермеҳнат жараёнларнинг ихтисослаштирилиши, механизациялаштирилиши бунга ёрдам берди.

Шу билан бирга Ўзбекистон ССР Олий Совети республика министрлиги ва трестлари, совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари чорвачиликни янада юксалтириш учун мавжуд имкониятлардан ҳали ҳам суст фойдаланмоқдалар деб ҳисоблайди. Урғочи моллар ва айниқса сигир ва қўйлар туёғи секин кўпаймоқда. Чорва ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги ҳали ҳам паст. Кўпгина фермаларда сермеҳнат жараёнларни механизациялаштириш суст жорий этилмоқда. Ўзбекистон ССР Олий Советининг кўрсатиб ўтилган қарорида белгиланган айрим тадбирлар етарли даражада бажарилмаяпти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети **қарор қилади:**

Совхозлар министрлиги ва унинг жойлардаги органлари, «Узсельхозтехника» бирлашмаси, республика меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларининг ижроия комитетлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг «Ишлаб чиқаришни концентрациялаш, ихтисослаштириш ва хўжаликлараро кооперациялаш негизида чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, чорва туёғини кўпайтириш ҳамда чорва ва паррандa маҳсулдорлигини ошириш юзасидан беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун қўшимча тадбирларни амалга оширсинлар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1974 йил. 26 декабрь.
Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ Р. ШАНИКОВ БИЛАН Х. ХАЛИМОВ САВОЛИГА ЎЗБЕКИСТОН ССР ГОССТРОЙИ РАИСИ ЎРТОҚ А. Т. ШАХОВ ЖАВОБИ ЮЗАСИДАН

Ўзбекистон ССР Олий Совети **қарор қилади:**

1. «Республикада қишлоқ қурилишининг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон ССР Олий Советининг қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисида депутатлардан Р. Шаников билан Х. Халимов саволи юзасидан Ўзбекистон ССР Госстройи раиси ўртоқ А. Т. Шаховнинг ахбороти маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги, Ўзбекистон ССР совхозлар министрликлари колхоз ва совхоз посёлкаларининг бош планларини ишлаб чиқиш соҳасидаги ташкилотчилик ишини кучайтирсинлар.

3. «Узгипросельстрой», «Узгипросельхоз» «Узмежколхозпроект» лойиҳалаш институтлари колхоз ва совхоз посёлкаларининг бош планларини ишлаб чиқишни жадаллаштирсинлар ва уларнинг сифатини яхшиласинлар.

4. Республика меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларининг ижроия комитетлари:

— колхоз ва совхоз посёлкаларининг бош планларини кўриб чиққан ва тасдиқлаган чоқда бош планларни амалга ошириш жараёнида тегишли савияда шаҳар қурилиши самарасига эришишни назарда тутиб, шу планларнинг сифатига кўпроқ талабчанлик қилсинлар;

— тасдиқланган бош планга қатъий мувофиқ тарзда қишлоқ посёлкалари қурилиши объектларини тўғри жойлаштириш устидан назоратни кучайтирсинлар.

5. Меҳнаткашлар депутатлари область ва район советларининг ижроия комитетлари советларнинг сессияларида қишлоқда қурилиш масаласини кўриб чиқиб, хўжаликларга ёрдам бериш тадбирларини белгиласинлар, қишлоқни қайта қуриш вазифаларини муваффақиятли бажариш учун конкрет ижрочиларнинг масъулиятини оширсинлар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1974 йил, 26 декабрь.
Тошкент шаҳри.

Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхознинг илғор сут соғувчиси Марҳамат Ўтаинова тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилини катта зафарлар билан якунламоқда. Илғор сут соғувчи йиллик планни бажариб мажбурият ҳисобига меҳнат қилмоқда. Суратда: М. Ўтаинова.

Х. Аввалов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ САККИЗИНЧИ СЕССИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 1975 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ВА 1975 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДАГИ ДОКЛАДЛАР ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

25 декабрда Тошкентда саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг саккизинчи сессияси очилди. Қуйидаги масалалар сессиянинг кун тартибига киритилди: Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани тўғрисида ва республиканинг беш йиллик тугалловчи йилидаги давлат бюджети ҳақида, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госплани раиси, депутат **Қ. А. Аҳмедов** республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани тўғрисида доклад қилди.

Кун тартибидаги иккинчи масала юзасидан — Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги давлат бюджети тўғрисида республика молия министри депутат **В. Муродхўжаев** доклад қилди.

Депутатлар Олий Совет план-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссияларининг қўшимча докладларини тингладилар. План бюджет комиссиясининг раиси депутат **Х. Умаров** қўшимча доклад қилди.

Сессия кун тартибидаги дастлабки икки масала юзасидан музокаралар бошланди.

Музокараларни Бухоро область ижроия комитетининг раиси депутат **Ш. К. Хайруллаев** бошлаб берди. 1974 йил, деди у, ватанимизнинг тарихига экономика, фан, маданиятни ривожлантиришда, халқ фаровонлигини янада юксалтиришда катта ғалабалар, янги ажойиб муваффақиятлар йили бўлиб кирди. Барча совет кишилари Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар, КПСС Марказий Комитети, унинг сиёсий Бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакатимиз куч-қудратини мустаҳкамлаш ва тинчлик программасини амалга ошириш соҳасидаги фаолиятига юксак баҳо бермоқдалар.

Бутун совет халқи каби Бухоро областининг меҳнаткашлари ҳам беш йилликнинг тугалловчи йилини хўжалик ва маданий қурилишда катта муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. 1974 йилда тўқимачилик индустриясининг улкан корхонаси — Бухоро ип газлама комбинати ишга туширилди. Директиваларда кўзда тутилган бошқа иншоотларда — Навоий электро химия комбинатида ва Аму — Бухоро каналининг иккинчи навбатида қурилиш ишлари олиб борилди.

Область деҳқонлари пахтадан мўл ҳосил — 508 минг тонна «оқ олтин» етиштирдилар.

Ўзбекистон Компартияси Андижон область комитетининг иккинчи секретари депутат **Б. А. Красников** айтдики, республика қўлга киритган катта муваффақиятларда Андижон область меҳнаткашларининг ҳам ҳиссаси бор. Саноат маҳсулотини реализация қилиш йиллик плани 13 декабрда бажарилди. Йил охиригача пландан ташқари 35 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилади. Тўрт йил ичида 2 миллион 305 минг тонна яъни халқ хўжалиги планида белгиланганидан 370 минг тонна кўп пахта етиштирилди.

Марғилондаги «Атлас» фирмасининг мастери депутат **Н. С. Алимова** сўзга чиқади, У айтадики, КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми ва тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессияси қарорларида мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида навбатдаги вазифалар белгилаб берилди. Пленум ва сессия қарорлари бутун совет халқининг ва шу жумладан, Фарғона область меҳнаткашларининг меҳнат ва сиёсий активлигини янада жўш урдириб юборди. Пленум ва сессия қарорларида, шунингдек КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг пленумда сўзлаган ёрқин нутқида мамлакатимиз халқларининг турмуш даражасини янада юксалтириш, давлатимизнинг иқтисодий куч-қудратини мустаҳкамлаш йўллари ўз ифодасини топди.

Ҳозирги вақтда фойдаланилмаётган барча ресурсларни ишга солиб, беш йилликнинг тугалловчи йили планларини сўзсиз бажаришни таъминлаш учун ҳамма чоралар кўрилмоқда.

Ильич район партия комитетининг биринчи секретари депутат **А. Абдушоҳидов**га сўз берилади, У айтдики, бутун совет халқи каби Сирдарё областининг меҳнаткашлари ҳам меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги ғоят ўсган бир вазиятда беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилини тугалламоқдалар. Ильич районининг чўлқуварлари ҳам беш йилликнинг тўртинчи йилида яхши натижаларга эришдилар. Районда тўрт йил ичида давлатга пахта сотиш беш йиллик плани бажарилди. Тайёрлаш пунктларига планда кўзда тутилган 199 минг тонна ўрнига 204 минг тонна пахта топширилди.

Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси депутат **Ғ. Н. Насриддинов** бундай деди: Сурхондарё область саноатининг ходимлари маҳсулотнинг асосий турларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик планлари бажарилганлиги тўғрисида 18 декабрда рапорт бердилар. Улар йил охиригача пландан ташқари 15 миллион сўмлик саноат маҳсулотини реализация қилиш мажбуриятини олган эдилар. Бу мажбурият ҳам бажарилди. Маҳсулотни реализация қилишнинг умумий ҳажми 1973 йилдагига нисбатан 17,4 процент кўпайди. Қурилиш ташкилотларининг коллективлари ҳам пудрат ишлари йиллик планларини бажардилар.

Область пахтакорлари мўл ҳосил етиштирдилар. Давлатга 451 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин», шу жумладан 137 минг тонна ингичка толали пахта сотилди. Аммо, область хўжалигининг турли тармоқлари ишида ҳали бир қанча камчиликлар бор.

Ўртоқ Насриддинов Термиз паррандачилик фабрикаси. Шўрчи тегирмон комбинати ва бошқа объектлар қурилишига тезроқ киришишни илтимос қилади.

Чимбой район партия комитетининг биринчи секретари депутат **Ҳ. Жумамуротов** сўз олади. Бу йил, — деди у. — Қорақалпоғистон меҳнаткашларининг қаҳрамона зафарлари йилномасига Ўзбекистон ССР, Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилей йили, Қорақалпоғистон АССРнинг юбилей йили, коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида зарбдор юбилей йили, буюк ва самарали ишлар йили сифатида ёзилиб қолди.

Автоном республика саноатининг ходимлари беш йиллик план топшириқларини ошириб бажармоқдалар. Пахтакорлар ва шоликорлар ярим асрлик юбилей шарафига қабул қилинган оширилган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажардилар. Қишлоқ хўжалик ходимлари келгуси йилда мўл ҳосил етиштириш мақсадида мустаҳкам негиз яратиш учун кузги-қишги дала ишларини қизитиб юбордилар.

Автоном республиканинг экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда катта муваффақиятлар билан бир қаторда бир қанча нуқсонлар ҳам бор. Партия, совет ва хўжалик органлари мавжуд камчиликларни йўқотиш ва ҳаёт илгари сураётган проблемаларни ҳал этиш соҳасида тинмай иш олиб борадилар.

Кейинги йилларда янада ривожланган уй-жой қурилиши кўламлари ҳозирги куннинг талабларига тўлиқ жавоб бермаётир. Нотиқ шу мақсадда қўшимча маблағ ажратиб беришни, шунингдек Туямўйин гидроузели қурилиши суръатларини жадаллаштириш учун тегишли чоралар кўрилишини илтимос қилади.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, деди республика мелиорация ва сув хўжалиги министри депутат **С. Мамарасулов**, — 1974 йилда зўр ғайрат билан ишлаб рекордли пахта ҳосили етиштирдилар. Сув жуда камчил бўлган бир шароитда шундай мўл ҳосил олинди. Партия ва совет органлари ўз вақтида амалга оширилган тадбирлар натижасида сув танқислигига барҳам бериш имконияти туғилди. Сув хўжалиги соҳасида беш йилликнинг тугалловчи йилида янада кўп иш қилиниши керак. Республика сув хўжалиги министрлиги системасидаги меҳнатчилар салкам 650 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштиришлари, 61 минг гектардан ортиқ суғориладиган янги ерларни ишга солишлари, 106 минг гектар майдоннинг мелиорация ҳолатини яхшилашлари, илгари суғориб келинган 19 минг гектар майдонни яхши текислаб олишлари, қарийб 400 минг гектар майдонни сув билан кўпроқ таъминлашлари, 300 минг гектар яйловга сув чиқаришлари, ирригация ва коллектор-зовур шохобчаларини тозалашлари, ремонтга муҳтож бўлган минг-минглаб гидротехника иншоотларини ремонт қилишлари лозим. Келгуси йилда сув танқислигига қарши кураш соҳасида катта ҳажмдаги ишларни бажаришга тўғри келади.

Самарқанд область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари депутат **М. Н. Истомин** айтдики, қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш, концентрациялаш ва колхоз ҳамда совхозларни хўжаликлараро кооперативлаштириш, деҳқончилик экинларини етиштиришда прогрессив методларни қўллаш ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш масалаларига кўп эътибор берилмоқда.

Бунинг натижасида қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари маҳсулотнинг ҳамма турларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан юксак кўрсаткичларга эришдилар. Самарқанд области бу йил ватанга 530 минг тонна пахта берди. Бу пахтанинг 315 минг тоннаси машиналарда териб олинди. Бу—бутун ялпи ҳосилнинг қарийб 60 процентини ташкил этади.

Наманган область Косонсой районидаги Куйбишев номли колхознинг раиси депутат **А. Дадахонов** бундай деди: Наманган областининг пахтакорлари бу йил ҳосил олиш учун курашда мисли кўрилмаган қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Сув танқислигига барҳам бериш учун қисқа вақт ичида катта Наманган каналининг суғориш системаси қурилди ва ишга туширилди. Бундан ташқари Чортоқ ва Эскиер сув омборлари қурилиши жадаллаштирилди, неча ўн минг километр узунликдаги каналларга бетон ётқизилди. Насос станциялари, артезиан қудуқлари қурилиб, фойдаланиш учун топширилди. Бунинг натижасида Ватан Наманган областининг пахтакорларидан 425 минг тонна, яъни планда мўлжалланганидан 37 минг тонна кўпроқ «оқ олтин» олди.

Сўнгра Тошкент область ижроия комитетининг раиси **П. Юсупов** сўз олди.

(Ўртоқ П. Юсуповнинг нутқи шу саҳифада эълон қилинмоқда).

Республика гўшт ва сут саноати министри депутат **Ю. Мамажонов** қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республика гўшт ва сут саноатининг ишлаб чиқариш-техника базасини ривожлантириш тўғрисидаги қарорига мувофиқ, янги қувватлар ишга туширилди, кўпгина корхоналар ва цехлар реконструкция қилинди, ғоят унумли янги машина-ускуналар ўрнатилди. Шу беш йилликдагина Тошкент ва Қарши гўшт комбинатлари, Олмалиқ ва Бухоро сут заводлари, Шаҳрисабз пишлоқ заводи каби йирик иншоотлар ишга туширилди. Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари етиштириш кескин суратда ортди. 20 корхона давлат сифат белгиси билан 41 хил маҳсулот тайёрламоқда, қолган маҳсулотнинг ҳаммаси биринчи категорияли аттестациядан ўтди.

Хоразм область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари депутат **К. Т. Курдин** бундай деди: партия ва ҳукуматнинг жуда катта ёрдами, меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнати ва илғор агротехникани кенг жорий қилиш туфайли областдаги колхоз ва совхозлар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни йил сайин кўпайтирмоқдалар. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида областда 1 миллион 580 минг тонна пахта етиштирилди. Давлатга пландан ташқари 120 минг тонна пахта сотилди. Шоликорликни ривожлантириш соҳасида ҳам анча катта муваффақиятларга эришилди. Капитал қурилиш соҳасида муайян муваффақиятлар қўлга киритилди.

Жиззах районидаги Навоий номли колхознинг аъзоси депутат **С. Баҳриддинова** бундай деди: яқиндагина ташкил этилган Жиззах областининг пахтакорлари бу йил Ватанга 260 минг тоннадан ортиқ, яъни халқ хўжалиги планида мўлжалланганидан анча кўп «оқ олтин» топширдилар.

Саноат корхоналарининг коллективлари ҳам қишлоқ хўжалик меҳнаткашларидан кейинда қолмаётирлар. Улар йиллик пландан ташқари икки миллион сўмликдан ортиқ маҳсулотни реализация қилдилар. Навоий номли колхоз пахта тайёрлаш планини 104 процент бажариб, Ватанга 9205 тонна «оқ олтин» берди. Давлатга гўшт, сут, жун, пилла сотиш юзасидан белгиланган топшириқлар ошириб бажарилди.

Нотиқ Октябрь, Ғаллаорол, Бахмал ва Фориш районларида янги касалхона корпуслари қурилишида ёш областга ёрдам бериш зарур эканлигига эътиборни жалб этади.

Қашқадарё область ижроия комитетининг раиси **Х. Р. Қўйбоқаров**, айтадики, юбилей йилида Қашқадарё область меҳнаткашлари ҳам янгидан-янги муваффақиятларга эришдилар. Саноат ходимлари маҳсулотни реализация қилиш йиллик планини 20 декабрда бажардилар. Реализация қилинган маҳсулотнинг ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 6,5 процент кўпайди.

Ўтган ойлар ичида 263 миллион сўмлик, бултурги йилнинг шу даврига нисбатан 50 миллион сўмликдан ортиқ капитал маблағ ўзлаштирилди. Сув хўжалиги қурилиши соҳасида айниқса кўп иш қилинмоқда. Қисқа вақт ичида ноёб насос станцияларига эга бўлган Қарши магистрал канали, «Москва» канали, неча ўнлаб бошқа гидротехника иншоотлари қурилди.

Буларнинг ҳаммаси долзарб кунларда Амударё сувини Қарши даштларига чиқариш, қўшимча равишда бир миллиард куб метрга яқин сувни тежаб, экинларни суғориш имконини берди.

Келгуси йилда 35 минг гектар суғориладиган ер ишга солиниб, Қарши даштларини сув билан таъминлаш соҳасидаги ишлар давом эттирилади. Бундан буён ҳар йили 40—45 минг гектар ер ишга солинади.

Тошкент шаҳар совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари депутат **Б. А. Зайцев** Тошкент шаҳри меҳнаткашларининг эришган муваффақиятлари тўғрисида батафсил гапирди. Республика пойтахтининг ишчилар синфи маҳсулотни реализация қилиш ва унинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш йиллик плани бажарилганлиги тўғрисида 23 декабрда рапорт берди.

1974 йилда капитал қурилишнинг катта программаси амалга оширилди. Машинасозлик, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатида, хизмат кўрсатиш соҳасида янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди. Янги нодир иншоотлар шаҳарнинг ҳуснига-ҳусн қўшди.

Нотиқ 1975 йилги давлат плани ва бюджетининг асосий йўналишларини маъқуллаб, бундай деди: Ўзбекистон пойтахтининг меҳнатчилари беш йилликнинг тугалловчи йили планини муваффақиятли бажариш учун ўзларининг куч-ғайратларини, тажриба, билим ва маҳоратларини сарф қиладилар.

* * *

26 декабрда сессия кун тартибидаги дастлабки икки масала юзасидан — Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани ва давлат бюджети тўғрисида музокаралар давом этди.

Ўзбекистон ССР маданият министри депутат **Ғ. Н. Нажимов** айтдики, республика меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг яқинда ўтказилган олтин юбилейи таассуроти билан яшамоқдалар. Юбилейга тайёргарлик халқнинг маданиятини янада юксалтириш ва маънавий ҳаётини бойитиш соҳасида катта роль ўйнади.

Маданият министрлиги юбилейга бағишланган энг яхши асарлар учун конкурслар ўтказди. Бу конкурсларда республиканинг таниқли ёзувчилари ва композиторлари қатнашди. СССР халқлари санъати байрамининг ўтказилиши республика ҳаётида катта ва ёрқин воқеа бўлди.

Партия билан ҳукуматнинг доимий эътибор ва ғамхўрлиги туфайли республикадаги маданият муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш йўлида анча иш қилинди.

1975 йилда Жиззах, Гулистон, Самарқанд. Қўқонда театр бинолари, Самарқандда маданият уйи, Тошкентда М. Горький номли рус драма театри ва театр-рассомчилик институтининг ўқув корпуси қурила бошланади.

Маданият муассасалари беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида меҳнаткашларга маданий хизматни ташкил этиш соҳасидаги ўз ишларини яна яхшилаш учун кўп иш қилдилар. Аммо, маданий-оқартув муассасалари шахобчаларининг ўсиши партиянинг директив кўрсатмаларига ҳали жавоб бермаётир. Колхоз клублари жуда суст қурилмоқда, хусусан қишлоқларда кутубхона биноларини қуриш орқада қолмоқда.

Андижон область Балиқчи районидаги «Правда» колхозининг раиси депутат **Х. Эргашева** минбарга чиқади. У Андижон областидаги пахтакорлар юбилей йилида катта муваффақиятларга эришганликлари тўғрисида гапиради. Область пахтакорлари пахта тайёрлаш йиллик планларини республикада биринчи бўлиб бажардилар. Бу муваффақиятларда «Правда» колхози меҳнаткашларининг ҳам ҳиссаси бор. Тўққизинчи беш йиллик план ҳамма кўрсаткичлари бўйича тўрт йилда бажарилди. Кейинги икки йил ичида пахта ҳосилдорлиги 9 процент ошди.

Қува район партия комитетининг биринчи секретари депутат **М. Шербўтаев** бундай деди: беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили Фарғона областининг меҳнаткашлари учун ҳамма соҳаларда шонли йил бўлди. Шу йил республика ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейи нишонланди.

Завод ва фабрикаларнинг коллективлари пландан ташқари неча ўн миллион сўмлик маҳсулот тайёрладилар. Аммо пахтакорлар жуда катта ғалабага эришдилар. Фарғоналиклар республика хирмонига 583 минг тоннадан ортиқ пахта тўкдилар. Ҳар гектар ердан олинган ўртача ҳосил қарийб 31 центнер бўлди.

Нотиқ сўзининг охирида областда марказий Фарғона ерларини ўзлаштириш соҳасида кўпгина ишлар қилинаётганлигини таъкидлайди.

Тошкент экскаватор заводининг синовчи машинисти депутат **В. В. Корниенко** Тошкент шаҳар Куйбишев райони меҳнаткашларининг эришган муваффақиятлари ҳақида гапиради. Райондаги корхоналар ўн бир ойлик планни 103,4 процентга етказиб бажардилар. Йил бошидан буён пландан ташқари 13 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Экскаватор заводининг коллективи маҳсулотни реализация қилиш бўйича тўққизинчи беш йиллик тўрт йили планини ошириб бажарди. Машина ишлаб чиқариш 33 процент кўпайди.

Республика пойтахти — Тошкент шаҳрининг ҳуснига-ҳусн қўшилмоқда. Янги уй-жой массивлари қад кўтарди, шаҳарнинг маркази реконструкция қилинди. Халқимизнинг буюк муҳаббати ва миннатдорчилигининг рамзи сифатида меҳнаткашларнинг доҳийси улуғ Ленинга муҳташам ҳайкал ўрнатилди. Бу йил Куйбишев районида ҳам анчагина ишлар қилинди.

Аммо шаҳарда мактабгача тарбия муассасаларига катта эҳтиёж борлигини таъкидлаб ўтиш керак. Бинобарин, 1975 йилда Тошкентда мактабгача тарбия муассасалари қуриш учун ажратиладиган капитал маблағларни кўпайтириш тўғрисидаги масалани қараб чиқиш зарур.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси депутат **Қ. А. Аҳмедов** якунловчи нутқ сўзлади.

Ўзбекистсон ССР молия министри депутат **В. Муродхўжаев**нинг ҳам якунловчи нутқи тингланди.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани тўғрисидаги қонунни бир овоздан қабул қилди.

Депутатлар Ўзбекистон ССРнинг 1975 йилги давлат бюджети тўғрисидаги қонунни бир овоздан қабул қилдилар.

Депутатлар сессия кун тартибидаги учинчи масалани — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги масалани қараб чиқишга киришдилар. Улар шу ҳақда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат **Х. М. Пўлатова**нинг докладини тингладилар.

Олий Совет ўз муҳокамасига тақдим этилган фармонларни бир овоздан тасдиқлади, тегишли қонун ва қарорларни қабул қилди.

Шу билан саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг саккизинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

(ЎзТАГ).

Ўртоқ П. ЮСУПОВ нутқи

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Депутат ўртоқлар!

Ватанимиз экономикасини тараққий эттиришда, совет халқи маданияти ва турмуш фаровонлигининг гуллаб яшнашида муҳим роль ўйнаган тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили ниҳоясига етмоқда.

Тошкент области меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1974 йил) Пленуми ҳамда СССР Олий Совети иккинчи сессиясининг Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлашга қаратилган қарорларини чуқур миннатдорчилик билан қабул қилдилар,

Шу бугунги сессия томонидан тақдим этилаётган халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги план лойиҳалари ва республика бюджети ишлаб чиқариш кучларини янада тараққий эттириш, республика халқ хўжалигининг барча тармоқларини юксалтириш, шу жумладан, пойтахт области хўжалигини ривожлантириш учун катта тадбирларни амалга оширишни кўзда тутади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг кун сайин кўрсатаётган ғамхўрлиги ҳамда ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг фидокорона меҳнати туфайли Тошкент области экономикаси юксак суръатлар билан ривожланмоқда.

Бизни айниқса Ўзбекистон меҳнаткашларининг халқ хўжалиги барча тармоқларида қўлга киритган ютуқлари чексиз қувонтиради. Саноат корхоналари коллективлари муддатидан анча илгари — 20 декабрда маҳсулот реализация қилиш йиллик планини бажардилар. Йил охирига қадар пландан ташқари яна бир неча миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Ўтган йилнинг шу давридагига қараганда ялпи маҳсулот хажми 9,3 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 6,2 процент ўсди. Ўн бир ой ичида 196 минг квадрат-метр турар-жой фойдаланишга топширилди, 7840 ўқувчи ўринли мактаблар қурилди.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Область колхоз ва совхозлари ҳосил олишда рекорд кўрсаткичларга эришиб, ниҳоятда қисқа муддат ичида давлатга пахта сотиш план ва мажбуриятларини ортиғи билан адо этдилар. Ватанга 452 минг тонна «оқ олтин» сотдилар, Бу планда кўзда тутилганидан 82 минг тонна кўпдир. Ҳар гектар пахта майдонидан 32,1 центнердан ҳосил олинди. Умумий ҳосилнинг 72 проценти машиналар билан териб олинганини қайд этиш биз учун айниқса қувонарли ҳолдир.

Область дон, каноп, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, узум тайёрлаш бўйича ҳам халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажарди. Гўшт, сут, жун тайёрлаш бўйича социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди.

Бу йил қилинган самарали меҳнат тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йилининг барча асосий топшириқларини ошириб бажариш имконини берди ва 1975 йилда муваффақиятли иш бошлаш учун мустаҳкам асос яратди.

Область халқ хўжалигининг барча тармоқларида келгуси йил планларига кўра актив иш бошлаб юборилди. Кўзда тутилганига қараганда анча жадал суръатлар билан кузги-қишки ишлар олиб борилмоқда. Шудгорлаш ишлари ҳамма жойда ниҳоясига етди. Кузги экинлар экиб бўлинди, Трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш топшириқлари бажарилмоқда. Ирригация тармоқларини тозалаш ва қуриш, уруғ тайёрлаш ишлари бораётир. Область хўжаликлари чорва қишловига пухта тайёргарлик кўрдилар. Шу йилда рўй берган қийинчиликларни кўзда тутиб, областда сув танқислигининг олдини олиш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Областимиз зиммасида янада янги вазифалар шаклланаётгани кўриниб турибди. Пахтачилик билан биргаликда қишлоқ хўжалиги барча тармоқларининг янада ривожланиши ва айниқса, жамоат чорвачилиги тубдан юксалишига, сут, гўшт, ва тухум етиштиришни кескин кўпайтиришга эришишимиз лозим. Яқин йиллар ичида сабзавот, картошка, мева, узум етиштиришни кўпайтириб, ана шу маҳсулотларга бўлган эҳтиёжни қондиришимиз керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ва республика ҳукуматининг бу кўрсатмаларини амалга ошириш йўлида курашаётган область совет ва қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалик барча тармоқлари ривожланишида сезиларли ўсишга эришдилар.

Шу йили область бўйича 555 минг тоннадан кўпроқ мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка сотиб олинди. Бу 1973 йилдагига қараганда 28 минг тонна кўп, демакдир, Ўтган йилдагига нисбатан сут харид қилиш 7 минг тоннага, гўшт — 2 минг тоннага, тухум— 20 миллион донага кўпайди. Бир йил ичида ҳар бир бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори 248 килограммга кўпайиб, йил охирига қадар 2740 килограммни ташкил этмоқда.

Эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун областда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини ихтисослаштириш ва марказлаштириш бўйича катта ишлар қилинмоқда. Техника прогрессини жорий этиш янада қулоч ёйиб боради. Областда 63 та чорвачилик комплекслари қуриш кўзда тутилган бўлиб, улардан 23 таси бу йил, қолганлари эса 1975 йилда фойдаланишга топширилади. Барча комплекслар қурилиши тугалланиши билан область қўшимча равишда 20 минг тонна гўшт, 80 минг тонна сут ола бошлайди.

Қурилиш ташкилотлари бу йил ана шу объектларда алоҳида ғайрат билан ишлаб рўй берган қийинчиликларга қарамасдан кўпгина комплексларни фойдаланишга топшириш учун тайёрлай олганликларини алоҳида қайд қилиш зарур. Аммо қатор объектлар фақат ўз вақтида ускуналар билан жиҳозланмаганлиги учун фойдаланишга топширилмай қолди.

Янги сут комплексларини сигирлар билан таъминлаш масаласи бизни анча ташвишлантиради. Ҳозирча ишга тушган комплекслардан биронтасида ҳали бу масала охиригача ҳал этилгани йўқ, Совхозлар министрлиги ва республика қишлоқ хўжалиги министрлиги эса Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг топшириғига биноан бу комплекслар учун бузоқлар келтириши керак эди. Аммо, бу иш ниҳоятда секинлик билан ҳал этилаётир.

Биз озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли ихтисослашган совхозлар фаолиятини янада яхшилаш учун зарур тадбирларни амалга оширишимиз керак. Тўрт йил ичида бу хўжаликлар пландагидан 30 минг тонна узумни кам бердилар. Биргина Усмон Юсупов номли комбинатнинг ўзи пландагидан 12,5 минг тонна узумни кам берди. Бу совхозларнинг кўпчилиги турар-жойлар, ишлаб чиқариш объектлари, маиший-маданий бинолар билан таъминланмаган. Узумзорларнинг анчагина қисми шпалорларга олинмаган. Кўпгина майдонларда кўчатлар ўта сийрак жойлаштирилган. Халқ хўжалигини ривожлантириш планида кўзда тутилган кўрсаткичларга кўра узум сотиб олиш ҳажми янада ортади. Шу муносабат билан озиқ-овқат саноати министрлигидан совхозлар ишларидаги нуқсонларни ўрганиш ва уларнинг моддий техника базасини мустаҳкамлаш учун зарур тадбирларни белгилашни илтимос қилардик.

Ўртоқлар!

Маълумки, Тошкент областида саноатнинг гуркираб ўсаётганлиги туфайли шаҳар аҳолиси сони ҳам ортиб бормоқда. Бу ўз навбатида турар-жойлар, иситиш манбалари, водопровод тармоқлари, канализация қурилишлари суръатларини жадаллаштириш, юқори вольтли линиялар тортишни тезлаштириш ва шаҳар хўжалигига оид бўлган бошқа объектлар қурилишини тобора жадаллашини тақозо этади. Лекин, бу мақсадлар учун ажратилаётган маблағлар область эҳтиёжини тўла қондирмаяпти.

Биз республика Госпланидан бу масалани яна бир бор кўриб чиқиб область коммунал хўжалигини ривожлантириш учун ажратиладиган маблағлар кўпайтиришни сўраймиз.

Планлар ва бюджет бўйича ҳал этилмаган бошқа масалалар ҳам бор. Биз бу масалалар юзасидан ўз илтимосимизни ёзма равишда баён этиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети План-бюджет комиссияси номига йўлладик. Имкони борича бу масалаларни ҳам ижобий ҳал этишни илтимос қиламиз.

Депутат ўртоқлар! Пойтахт область меҳнаткашлари 1975 йил ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун ўзларининг барча куч ва ғайратларини сарфлайдилар ҳамда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бўлажак XXV съездини меҳнатда янги ғалабалар билан шарафлайдилар деб Сизларни ишонтиришга рухсат этгайсиз, **(Қарсаклар).**

„САЛЮТ-3“ ОРБИТАДА ОЛТИ ОЙ

Парвозни бошқариш маркази, 25 декабрь. (ТАСС). 1974 йил 25 июнда Ер атрофи орбитасига чиқарилган «Салют-3» орбитал станциясининг бошқариладиган учиши олти ойдан бери давом этмоқда.

Орбитал станциялар биринчи марта бугун иш давомида «Салют-3» доимо ерга ўнглаб қўйилди. Суюқлик ва ҳаво ёрдамида ишлайдиган двигатель қурилмалари системаси, шунингдек махсус электр-механик стабилизация системаси бошқа системалар билан биргаликда стабиллашган парвозни мустаҳкам равишда таъминлаб турди.

Станциянинг учиш муддати дастлаб планлаштириб қўйилган учиш программасидан икки баравар ошди,

Ўтган вақт ичида станцияда 400 тадан кўпроқ илмий-техникавий эксперимент бажарилди, кемага 8 мингта бошқарув командаси берилди, 200 тадан кўпрок динамик операция амалга оширилди, 70 та телевизион, 2500 та телеметрик алоқа сеанси ўтказилди. Стабилизация двигателлари ҳаммаси бўлиб 500 минг мартага яқин ишга солинди. Энергия таъминоти системаси 5 минг киловатт-соат электр энергия ҳосил қилиб берди.

Станциянинг аэродинамик, баллистик, динамик характеристикалари учишнинг турли режимларида ўрганилди, радиотехника воситаларининг характеристикаси, иссиқлик алмашинувчи ва энергия таъминоти параметрлари тадқиқ этилди.

Телевизион система ёрдамида халқ хўжалиги манфаатлари йўлида маълумотлар олиш учун Ер юзасини кузатиш ишлари бажарилди.

Илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментлар ҳажми шу йил 23 сентябрда тугалланган асосий тадқиқотлар программасида кўзда тутилган ишларнинг ҳажмидан деярли 100 процент ошиб кетди. «Салют-3» станциясининг парвози вақтида такомиллаштирилган конструкция, борт системалари ва аппаратлар муваффақиятли синаб кўрилди. Бир қанча янги инженер-техникавий вазифалар ҳал этилди, шу жумладан бортдаги ҳисоблаш комплекси билан бирга бошқаришнинг юксак аниқликдаги кўп режимли системаси, қуёш батареяларининг бурилувчан панеллари бўлган энергия таъминоти системаси, иссиқликни тартибга солувчи такомиллаштирилган система, мустақил навигация системаси, радио техника системалари пухталаштирилди. Станциянинг учишини кузатиб бориш ва тўғрилаб туриш ишлари ердаги худди шундай комплекс ёрдамида таъминланди.

Бутун учиш давомида «Салют-3» станциясининг бўлмаларида ердагига яқин шароит сақланиб турди: атмосфера босими симоб устинининг 835—850 миллий метри-ҳарорат цельсий ҳисобида 21—22 градус бўлди,

25 декабрь Москва вақти билан соат 18 да «Салют-3» станцияси Ер атрофини 2950 марта айланиб чиқди. Станция орбитасининг параметрлари қуйидагича:

— ер юзасидан максимал масофаси (апогейда) 270 километр;

— Ер юзасидан минимал масофаси (перигейда) 235 километр;

— орбитанинг оғиши — 51,6 градус.

Айланиш даври 89,4 минут.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда, станция ичидаги хамма системалар ва аппаратлар олти ойлик учишдан кейин ҳам нормал ишлаб турибди. Ерга юборилаётган илмий-техникавий маълумотлар ишлаб чиқилмоқда ва ўрганилмоқда.

«Салют-3» станциясидаги қўшимча тадқиқотлар программаси тўла-тўкис бажарилди, шунинг натижасида ердан берилган командаларга мувофиқ, бир неча якунловчи операциялар ўтказилганидан кейин станциянинг учиши тўхтатилади.

Станцияда ўтказилган тадқиқотлар натижасида олинган маълумотлар парвоз вақтида содир бўладиган мураккаб физик ва динамик жараёнларни тушиниш, космик техниканинг бир қанча соҳаларидаги билимларни кенгайтириш учун ва истиқболли космик аппаратларни лойиҳалаш учун катта аҳамиятга эга бўлади.

«Салют-3» станциясининг парвози — орбитал станцияларни вужудга келтиришда ҳамда улардан илм-фан ва халқ хўжалиги манфаатлари йўлида амалий жиҳатдан фойдаланишда янги муҳим қадамдир.